

Билтен

Број 17, март 2012. године

Представништво Републике Српске

УСТАНОВА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЕКОНОМСКЕ, НАУЧНО-ТЕХНИЧКЕ,
КУЛТУРНЕ И СПОРТСКЕ САРАДЊЕ ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ИЗДАЈАМО

ПРЕДСЈЕДНИК СА ЕКОНОМСКИМ ЕКСПЕРТИМА
ИЗЛОЖБА ДВАДЕСЕТ ГОДИНА СКУПШТИНЕ РС

ПРОЈЕКТИ: ТЕХНОЛОШКИ БИЗНИС ПАРК БАЊАЛУКА
ОПШТИНЕ РС: КОСТАЈНИЦА

ПРЕДСТАВНИШТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У СРБИЈИ

Булевар деспота Стефана 4/IV
Београд, Србија
Тел: 00 381 11 324 6633
Факс: 00 381 11 323 8633
E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs

Садржај

У фокусу

Предсједник са економским експертима	3
Првих двадесет година	4

Култура

Музеј Херцеговине	6

Представљамо

Винарија “Bona Ventura”	8

Пројекти

Технолошки бизнис парк Бањалука	10

Општине РС

Костајница	12

У фокусу

Предсједник са економским експертима

Почетком прошлог мјесеца предсједник РС Милорад Додик започео је серију консултативних састанака са експертима из различитих области друштвених наука. Као први по реду уприличен је сусрет са економистима са факултета, института и других одговарајућих институција Републике Српске и био је посвећен стању у привреди Српске. Поред предсједника РС, премијера Александра Цомбића и министара одговарајућих ресора, међу више од двадесет активних учесника трочасовне

расправе били су и др Душко Јакшић, др Рајко Томаш, др Алекса Милојевић, др Љубиша Владушић, др Драган Микерковић, др Горан Рачић и други.

Дуг и садржајан разговор обухватио је бројне актуелне и значајне теме из привредног и политичког живота Републике Српске у распону од инвестиција и запошљавања преко банкарског система и пореске политике до развоја локалних заједница и формирања фонда за научно-истраживачки рад у области економије. Посебан подстицај за дискусију пред-

стављао је дио излагања предсједника Додика који је био везан за инострано задуживање Републике Српске о коме је посљедњих мјесеци било доста ријечи у иступима опозиције и у медијима.

„Нема ниједне државе и компаније на свијету која се развила без кредитних средстава, а колико је то корисно за развој РС најбоље показују инокредити за аутопутеве који ће снажно утицати на раст БДП-а“ истакао је Додик. И наставио: „Ниво спољне задужености Републике Српске на-

У фокусу

лази се испод нивоа од 40 одсто бруто друштвеног производа што се сматра релативно добрим показатељем. Српска не спада у ред презадужених па ни високозадужених земаља, али морамо водити рачуна да посуђени новац искористимо што рационалније и ефикасније како бисмо сачували макроекономску стабилност. Наш задатак јесте да постепено смањујемо задуженост за потребе јавног сектора, а повећамо инвестиције у инфраструктуру и реални сектор. РС је у оквиру својих могућности и потенцијала којима располаже одговорила изазовима свјетске економске кризе, а циљ нам

је да развијемо наше конкурентске потенцијале у региону. У наредним годинама ћемо у сектору инфраструктуре, енергетике, здравства и предузетништва односно малих и средњих предузећа реализовати инвестиције у висини двије милијарде евра, али уз све то, наш кључни проблем остаје како што прије створити нова радна мјеста.“

Учесници у дискусији су се сложили да Република Српска спада у ред средње задужених земаља, али да свјетска искуства показују да задуженост у мањим привредама не би требало да пређе 50 одсто БДП-а. Речено је, такође, да је одређен

број фактора економске кризе интерне природе, што влади даје простор за значајне интервенције у прилог економског раста. Економски експерти су се заложили за промјену производне структуре, подстицање прерађивачке индустрије и повећања извоза, за иновирање законске регулативе о јавно-приватном партнерству које би подстакло предузетништво.

Закључујући расправу, предсједник Додик је објестио саговорнике да је Влада РС припремила Стратегију развоја Републике Српске и предложио да то буде тема наредног скупа.

Првих двадесет година

У оквиру цјелогодишње прославе великог јубилеја Републике Српске, посебно је обилежено и двадесет година од конституисања Народне скупштине РС. А једну од репрезентативних манифестација представља и изложба под насловом “Народна скупштина Републике Српске 1991-2011”, која је након премијере у Бањалуци, 24 октобра 2011, однедавно у “породичној посјети” у Београду у просторима Архива Југославије. Ради се о документарној хронологији првих двадесет бурних година Народне скупштине РС, која је првобитно била конституисана као Народна скупштина Републике српског народа Босне и Херцеговине да би недугто потом добила своје данашње име.

Настала је као реакција српских посланика, прије свега из Српске демократске странке, али и Српског покрета обнове, Со-

цијалдемократске партије, Савеза реформских снага и Демократског социјалистичког савеза на надгласавање од стране коалиционе већине муслиманских посланика Странке демократске акције и посланика Хрватске демократске заједнице у заједничком парламенту БиХ у Сарајеву. Тим недемократским гестом

У фокусу

грубо је игнорисана воља српског народа да остане у Југославији, која је јединствено потврђена на плебисциту одржаном 9. и 10. новембра 1991. године. Седамдесет и два посланика СДС-а и једанаест из осталих странака формирали су јединствен национални блок, легитиман да представља српски народ у БиХ.

Предсједник Народне скупштине Игор Радојичић је оворио изложбу

На основу уставно загарантованог права на самоопредјељење до отцјепљења, донијели су одлуку о формирању највишег представничког и законодавног органа. “Српски посланици су, поред одлуке о оснивању Скупштине српског народа у БиХ, донијели више других важних одлука: Одлуку о остајању српског народа у заједничкој држави Југославији, Одлуку о давању овлашћења за представљање и заштити интереса српског народа, Одлуку о расписивању и спровођењу плебисцита српског народа, Одлуку о избору предсједника и потпредсједника скупштине, Одлуку о именовању секретара. Одлуку о избору чланова комисије за изборе и именовања, те Привремени пословник Скупштине српског народа у БиХ” - наводи се у стручно написаном и лијепо дизајнираном каталогу припремљеном уз ову изложбу. Скупштина РС је, како истичу приређивачи, током своје већ подуже и богате историје имала осам сазива и донијела преко 1.500 закона и више од 2.000 одлука, те

велики број резолуција и декларација. Поред одговарајућих докумената о тим активностима, изложба обухвата пословнике, записнике, указе, фотографије, новинске чланке, карте, мапе и сл. у оквиру 189 презентованих каталожних јединица.

Отварајући изложбу, у присуству предсједнице Народне скупштине Србије Славице Ђукић-Дејановић, предсједник Народне скупштине РС Игор Радојичић је, између осталог, рекао: “Није нам било лако у ових 20 година. Ми као посланици увијек смо се водили једном мишљу да нам Република Српска буде уређенија, боља и јача. Биће још изазова, али када се једна генерација умори, треба да дође нека друга, која ће још успјешније и мудро да се бори за Српску... Српска има своје изграђено уставно-правно уређење, економски и образовни систем, многобројне надлежности и бори се за очување свог изворног статуса прописаног Дејтонским уставним уређењем у сложеној заједници БиХ... Гледамо

у будућност, планирамо стратешке, људске и материјалне ресурсе за наредни период, развијамо наше капацитете на путу ка европским интеграцијама и много полажемо у наше међународне комуникације...” Радојичићева напомена да “у такве комуникације, наравно, не убраја Србију” пропраћена је бурним аплаузом позваних првих посјетилаца изложбе, а међу њима су били и највиши функционери скупштина и влада Србије и Српске, те амбасадор Руске Федерације Александар Конузин.

На крају треба истаћи да највеће признање за ову изврсну изложбenu поставку, која је привукла велику пажњу београдске културне јавности и информативних медија, припада Архиву РС и стручној служби Скупштине РС, односно ауторима Бојану Стојнићу, Верници М. Стошић и Горану Ђурану.

Култура

Музеј Херцеговине

Музеј у Требињу је основан 1952. године али тек од 1957. године функционише на правим музеолошким основама. Од 1994. године мијења име у Музеј Херцеговине.

Музеј Херцеговине смјештен је у Старом граду, у згради бивше гимназије односно аустроугарске касарне. Зграда Музеја располаже са око 1500 м² простора, од чега

је 800 м² изложбени простор са свим пратећим садржајима.

У Музеју Херцеговине је шест сталних поставки: археолошка, Дучићева збирка, етнолошка поставка, меморијална изложба слика „Атанасије Поповић,” градска кућа са краја XIX и почетка XX вијека и два легата: Галерија легата сликарке Милене Шотре и Легат Радована Ждрала под називом „Камени свет.”

Археолошка поставка обухвата периоде од праисторије до средњег вијека. Источна Херцеговина обилује бројним археолошким локалитетима из свих епоха, па је тако археолошко ископавање Музеј обавио 1957. на цркви Светог Петра у Завали, док су данас у току радови на ранохришћанској базилици у Засаду у Требињу.

Култура

Збирку Јована Дучића поклонио је и завјештао сам Дучић, пјесник и дипломата, заљубљеник у љепоту, Требињац родом, космополита по духу. Збирку чине: 73 експоната камене пластике, заступљен је само лијепи стил класицизма I и II вијека н.е, као хеленистички идеал животне радости. Ту се још налази и 14 умјетничких слика из XVI вијека Шпанске Коређове школе, затим слике Стојана Аралице и Миливоја Узелца, као и изврстан мозаик с почетка XX вијека; француска таписерија из XVII – XVIII вијека и јапански рад у свили са почетка XX вијека.

Једну од сталних изложби у Музеју чини и Меморијална изложба Атанасија Поповића, умјетника који је рођен у Требињу 1885. год, а ликовну академију је завршио у Бечу 1914. године са најбољим оцјенама и наградама. Умјетничке слике и цртежи овог нашег познатог сликара, носе стилске одлике академизма, соцреализма до импресионизма.

Етнолошка стална поставка носи назив “Народни живот и култура Срба у Источној Херцеговини у другој половини XIX и првој половини XX вијека.” Предмети су сакупљени на подручју источне Херцеговине. Основне дјелатности којима се бавило становништво овог подручја су пољопривреда и сточарство, затим лов и риболов, а посебно су се истицали занати у којима се умјетнички исказују људи са ових простора, правећи накит, оружје, шкриње, ткање и вез. Макетама су представљене млинице у

којима се мљело жито, а посебно су интересантне “јамаре,” млинице које су аутентичне само за Требишњицу. Као наставак етнолошке поставке у поткровљу смјештена је “Градска кућа са краја XIX и почетка XX вијека.”

Умјетничку збирку обогаћује и поклон збирка Милене Шотре, наше сликарке родом из Стоца. Збирку чине: 24 слике у уљу, углавном пејсажи, гдје сликарка приказује своју визију Херцеговине и 61 слика под називом “Путописи кроз Русију и Украјину.”

Музеј посједује још једну значајну поклон збирку скулптура под називом “Каменов свет,” књижевника и скулптора Радована Ждрала који је рођен у Билећи, а данас живи и ради у Новом Саду. Ријеч је о 140 скулптура израђених у минералима, односно полудрагом камену. То је храмонија облика и поетске асоцијације антропоморфног и зооморфног космоса.

Музеј Херцеговине посједује још три легата, и то: академског сликара Милорада Ђоровића, легат умјетничких слика Мирка Кујачића и Поклон – збирка Ксеније и Владимира Гађиновића, али на жалост због недостатака изложбеног простора нису доступне на увид широј јавности.

У Музеју постоји и простор за организовање повремених изложби, промоција књига, књижевних вечери, као и за одржавање камерних музичких концерата. Посједује и библиотеку са књигама из различитих области науке и умјет-

ности. Прву публикацију, под називом „Требиње I“ аутора Војислава Кораћа Музеј издаје 1966. године а од 1975. године покреће часопис „Трибуна“ који излази и данас.

О згради Музеја

Зграда Музеја Херцеговине у Требињу датира с краја XIX и почетка XX вијека. Најприје је била аустроугарска касарна, а касније позната требињска гимназија. Налази се у Старом граду на мјесту на коме је некада је била црква посвећена Св. Михаилу. По доласку Аустроугара, муслимани су на том мјесту хтјели да подигну џамију, католици катедралу а православни своју цркву. Да не би дошло до сукоба, Аустроугари су подигли војну касарну. Зграда је оштећена у земљотресу 1979. године, тако да више није могла да послужи за школу, па је 1989. године стицајем околности Музеј смјештен у њене просторије. У току су радови на реконструкцији спољног и унутрашњег дијела зграде.

Представљамо

Винарија “Bona Ventura”

У жељи да допринесе оживљавању замрлог виноградарства и винарства Бањалучке бискупија је 2003. године подигла виноград „Bona Venutura“ на свом имању у Маховљанима у општини Лакташи.

Од 2007. године бригу о виноградима води земљорадничка задруга „Подруми Бањалучке бискупије“.

Пројекат винограда израдили су и већ годинама пружају свеобухватну виноградарску и винарску стручну помоћ

стручњаци познате кантине „La Vis“ из Трента (Италија).

Виноград обухвата 9 ха и у њему засађено 20.000 хе лозе *cabernet sauvignon*. Грожђе се прерађује и вино његује под будним оком искусних винара у властитој винарији у Маховљанима, која тренутно има капацитет 550 хл.

Виногради „Bona Ventura“, односно земљорадничка задруга “Подруми Бањалучке бискупије” је смјештена у жупи Маховљани која се налази недалеко од Лакташа, удаљена од Бање Луке сса 25 км у смјеру Босанске Градишке. Виноград се налази у близини Аеродрома “Маховљани”.

ВИНА „BONA VENTURA“

Рајнски ризлинг

Рајнски ризлинг је бијело вино поријеклом из долине Рајне у Њемачкој. Узгаја се свагдје у свијету. Рајнски и моселски ризлинзи слове као најбоља бијела вина на свијету. Од сорте рајнски ризлинг производе се врло различита вина. Само у Њемачкој има више од 60 селекционираних клонова. Добро подноси хладну климу, док у топлијим крајевима губи своја добра својства. Садржи много отпорних киселина, које не опадају знатно ни у касним бербама. Шећери у мошту су

Предсјављамо

високи. Ароме су снажне, лако препознатљиве, по јабуци, крушки и дињи. Старењем се појављују ароме меда и јединствене ароме петролеја. Потенцијал старења је изврстан. Суви ризлинзи добијају на квалитету 5-15 година, полуслатки 10 - 20 година, а слатки 20 - 40 година. Неки тврде да је добар и након сто година.

Cabernet sauvignon

Cabernet sauvignon је пуно, дубоко, снажно, често танинско црно вино изврсног квалитета. Широко је распрострањен. Претежни је састојак црних бордошких вина. Тамо му се додаје и грозђе *caberneta franca*, *merlota* и понегдје *petite verdot* за боју. Боја је тамно

пурпурноцрвена. Темељна је арома црног рибиза, купина и зачина. Алкохоли, киселине и танини су уравнотежени. *Voiquet* је комплексан након његовања у храстовим бачвама

и у боцама. Структура је чврста. Изнимно добро стари, цијелу вјечност.

Пројекти

Технолошки бизнис парк Бањалука

Генерални циљ Пројекта је изградња и организација Технолошког бизнис парка који ће рјешавати виталне пословне проблеме Бањалуке и Републике Српске. Предвиђено је да то буде простор на којем ће специјализовани професионалци, повезујући предузетнике, финансијске и научно-истраживачке институције пружати сервис с циљем: стварања привредних субјеката који примјеном нових техно-

логија остварују високу добит, стварања нових радних мјеста и комерцијализације технолошких знања.

Један од његових приоритетних развојних циљева је обезбјеђење локације за изградњу малих предузећа (изнајмљивање пословног простора и складишних објеката) и пружање комплетне логистичке подршке.

На тај начин би Технолошки бизнис парк предста-

вљао једну од најефикаснијих форми кроз коју се помаже и промовише развој малих и средњих предузећа, а уз то и развој нових технологија у датој средини. Његовом изградњом се стварају неопходни услови за улагање страних и домаћих инвеститора.

Планом успостављања и функционисања технолошког бизнис парка предвиђене су четири фазе у динамици укупног вијека пројекта од 25 годи-

Пројекти

на. Прва фаза пројекта предвиђена је за период од 2010. до 2012. године.

Технолошки бизнис парк ће се градити на локацији “Унис Ваљаонице ХВТ” у бањалучком насељу Рамићи, а према садржајима активности планирано је да буде подијељен на неколико сектора.

Центар за инвеститоре је одјељење унутар Технолошког бизнис парка које се бави промоцијом могућности улагања у Бањалуку, пружањем свих информација потенцијалним инвеститорима о доступним локацијама и инвестиционим могућностима на подручју Града, законским регулативама, процедурама приликом покретања пословања и изградње, као и све друге потребне информације. Центар ће пословати по принципу “One stop shop” канцеларије.

Технолошко развојни центар је саставни дио ТБП-а који је повезан са технолошким орјентисаним факултетима и другим образовним или истраживачким институцијама који малим и средњим предузећима, компанијама, пословним људима и станарима ТБП-а олакшава развој предузећа кроз програмске бизнис апликације, истраживачке и сертификоване активности. У Развојном центру ће дјеловати и лабораторије као што су: Лабораторије за испитивање материјала, центар за дрво, лабораторије за развој пројеката, лабораторије за хидраулику и пнеуматику и електро испитна лабораторија.

Центар за управљање зонама управља пословним зона-

ма и градјевинским земљиштем.

Мрежни инкубатор дјелује унутар пословног субјекта оператера ТБП-а. Планиране су три врсте инкубације по наменама, и то: развојни,

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТУ

- Распољиви ресурси: троугао цеста према Градишци и Приједору, директан приступ жељезници, близина аеродрома, приближно 80 одсто подручја је равница, близина центра Бањалуке
- Врста пројекта: greenfield и brownfield
- Носилац пројекта: Градска развојна агенција Бањалука (CIDEA)
- Статус пројекта: студија изводљивости и cost-benefit анализа
- Вриједност инвестиције: 41.775.180 евра
- Локација: “Унис Ваљаонице ХВТ”, Рамићи

производни и пословни инкубатор. Предвиђени простор за инкубацију предузетника по повлаштеним цијенама је око 4000 м² и биће смјештен у добро опремљеним зградама које представљају подстицајну средину за рад, са свим пратећим садржајима које ће станари инкубатора моћи користити.

Техно рам је сервис који обезбјеђује станарима и оператеру услуге противпожарне заштите, физичко обезбјеђење,

одржавање инфраструктуре и зелених површина.

Одјељење за опште правне и нормативне послове задужено је за цјелокупну правну проблематику, како пословања Т:Парка, тако и МСП која би улазили у уговорне ангажмане са парком.

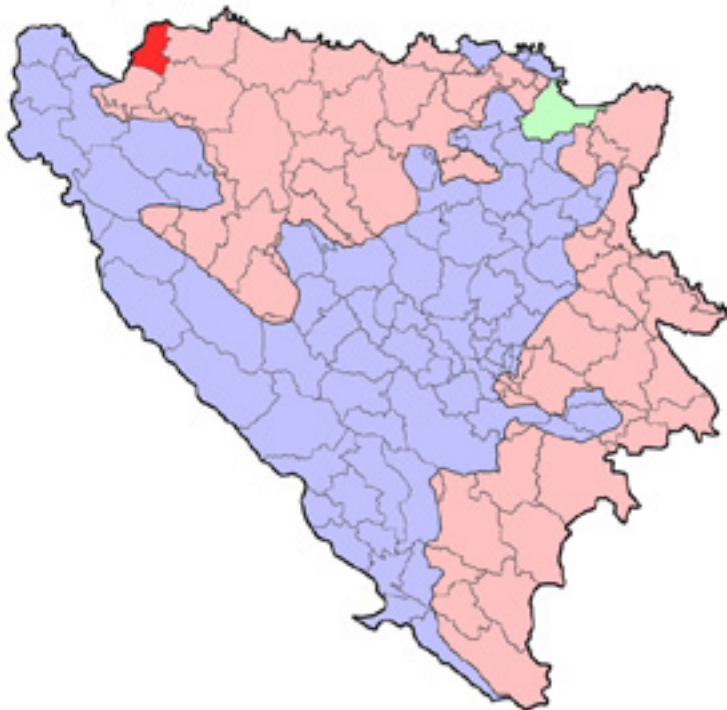
Комерцијално одјељење пружа маркетиншке услуге, као што су тржишна истраживања, стратегије наступа на тржишту, промотивне активности, од лансирања производа на тржишту до заједничког наступања на сајмовима, како за тржиште тако и за предузетнике у инкубацији.

Информативно едукативни центар организује потребне семинаре, конференције, округле столове, радионице и друге облике едукације, информисања и јавног договарања на различите теме неопходне МСП-а, предузетницима и јавном сектору. У ту сврху предвиђени су и простори за конференције, састанке, рачунарска сала и слично.

Општинe РС

Костајница

Општина Костајница смјештена је на сјеверозападном дијелу Републике Српске и Босне и Херцеговине, на десној обали ријеке Уне (око 40 км од њеног ушћа у ријеку Саву). Сјеверну и сјеверозападну границу чини ријека Уна, која је уједно и државна граница према Републици Хрватској, на источној страни граничи са општином Козарска Дубица, а на западној са општином Нови Град.

Општина Костајница има површину од 85,12 км², чине је подручје града са 11 села, и једна је од најмлађих општина у Републици Српској (формирана 1995). Спада у категорију неразвијених општина.

Регионални положај Костајнице (саобраћајнице, тржиште), као и оријентација према западној Европи су велика предност Костајнице. Општина Костајница је од Бањалуке удаљена око 100 км, Загреб 100 км, Приједора 50 км. Иако је гранична општина према Републици Хрватској, Костајница не може да искористи све предности које такав положај доноси, јер постоји само путнички прелаз, док гра-

нични прелаз за теретни саобраћај још није отворен.

Географски положај општине Костајница пружа значајне развојне могућности: идеална надморска висина од 110-407 метара, блага клима умјерено-континенталног

типа, атмосферски талози равномерно распоређени у току године, четвртина подручја уз ријеку Уну чини плодну равницу, а остали дијелови су брдовито-бржуљкасти. На подручју општине има доста извора питке воде, а подручје општине је богато кестеновом шумом.

Поред обрадивих површина и шумског богатства који су несумњиви ресурси овог подручја, подручје је богато минералним сировинама, чија је експлоатација тек дјелимично започета. Камен дијабаз се експлоатише у селу Мракодол, а користити се за добијање најквалитетнијих врста бетона, али и за израду путева и аутопутева, док је у селу Календери, Побрђани започела експлоатација креде, која се користи у производњи боја и лакова, грађевинског материјала и производњи сточне хране.

Демографске карактеристике и кретања

Према доступним статистичким подацима на подручју општине Костајница 1991. године живјело је 6.218 становника. Према садашњим процјенама, на подручју Општине живи око 7.800 ста-

Општина РС

Панорама Костајнице

новника. Општину чини 12 насељених мјеста (укључујући Костајницу) са 1.800 домаћинства. Иако је највећи дио општине рурално подручје, највећи број становника живи у Костајници, која је административни центар општине. У периоду од 1991. године до данас присутна је стална тенденција смањивања укупне популације сеоског становништва у корист повећања броја становника у самом граду.

Старосна структура становништва није задовољавајућа - 63% становништва је старости између 15 и 64 године, 8% становника има преко 64 године, 29% становника је

старости до 14 година, али је тај проценат у константном благом паду!

Кључна демографска карактеристика је тенденција негативног природног прираштаја. У 2008. години забиљежили пад новорођене дјеце. Од тада, број рођених је мањи од броја умрлих. У 2008. години умрло је 69 становника а рођено само 30. Такође је уочљиво стално лагано смањење дјеце уписане у први разред основних школа.

Друга кључна демографска карактеристика је миграција становништва. Највећи прилив становништва општина Костајница је забиљежила не-

посредно након рата, када се у Костајници стално населио велики број избјеглица из Републике Хрватске. Процјене су да се тај број креће око 1.000 до 1.500 становника. У 2007. години број лица која су се одселила са подручја општине био је већи од оних која су се доселила, док је тај број у 2008. години једнак.

Иако има веома повољан географски положај у односу на виталне саобраћајнице (аутопут Загреб-Београд, Градишка-Бањалука) и привредне центре (Загреб, Бањалука), гранични прелаз према Републици Хрватској, природна богатства (шуме, плодно обрадиво

Општине РС

Храм свеште Тројице

земљиште, кестен, минерале) и чисту незагађену околину, можемо рећи да општина Костајница није у потуности искористила ове предности.

Иако је број становника у Општини повећан у односу на 1991. годину, неповољна староснаструктура, негативан природни прираштај, сталне миграције становништва у општину и ван ње, као и миграције становништва на релацији сеоско подручје-град, доводе до одлива и смањења радно активног становништва.

Све ово за општину Костајница представља важан стратешки изазов: искористити

географски положај општине и природни амбијент, здраву и еколошки чисту средину као предност, да би се створила средина угодна и привлачна за живот, посебно младих образованих људи, те предузети и друге одговарајуће мјере које ће бити усмјерене на спречавање одлива, а повећање прилива становништва, посебно радно активног као и мјере за повећање наталитета.

ПРЕГЛЕД СТАЊА И КРЕТАЊА У ЛОКАЛНОЈ ЕКОНОМИЈИ

Број и структура предузећа

Што се власничке структуре тиче, видљиво је да превлађују приватна предузећа, те да је највише запослених управо у приватним предузећима и то највећи дио у микро предузећима, која, према класификацији, имају до девет запослених радника.

Од индустријских дјелатности развијени су капацитети у дрвпрерађивачкој, текстилној и металопрерађивачкој ин-

Општинe РС

Ријека Уна

дустији која је извозно оријентисана. Најзаступљенија је дрвопрерађивачка дјелатност. Овдје се издвајају двије фирме које запошљавају преко 50 радника и највећи дио своје производње пласирају на инострана тржишта. „Фореста“ ДОО се бави производњом фурнира, запошљава 55 радника, извозе на тржишта Шпаније, Италије, Аустрије, Њемачке и Хрватске. „Јошне“ ДОО производи дрвне елементе, запошљава 62 радника, извози у Њемачку и Италију. Уз ова два већа предузећа постоји велики број занатских радњи које се баве производњом дрвене столарије.

Друга по заступљености је текстилна индустрија, са два предузећа: „Сана Линеа“ запошљава 111 радника, а извози у Њемачку, Словенију и Хрватску; „Текстил Станић“ запошљава 50 радника, а извози на тржишта Њемачке и Италије.

У металној индустрији послује једно предузеће „ПРОТЕРМ“ (некадашњи ФАМОК) које запошљава 99 радника, а извози на тржишта Аустрије, Чешке, Словачке, Италије, Србије и Црне Горе.

Индустрија је, дакле, доминантан привредни сектор, како у погледу запошљавања, тако и у погледу финансијских показатеља.

Туризам

Богатство рибљег фонда у ријечи Уни пружа могућност за развој спортског риболова. На подручју општине дјелује Спортско-риболовно удружење „Мрена“ Костајница, које газдује риболовним подручјем општине, организује акције порибљавања, те издаје дозволе за рибарење. Предуслови развоја риболовног туризма су изградња риболовне куће и могућност изнајмљивања опреме за риболов.

Шумовити предјели брда Баљ пружају могућност за развој ловног туризма. Лов на подручју костајничке општи-

Општинске РС

ИНВЕСТИЦИОНИ ПОТЕНЦИЈАЛ ОПШТИНЕ КОСТАЈНИЦА

Пројекат: *Производња дијелова за ауто-индустрију, пољопривредну механизацију и опрему за шумарство*

- Врста пројекта: greenfield
- Статус пројекта: пословна идеја
- Локација: Пословна зона Уна уз Магистралну пут М-14 Нови Град - Костајница
- Распоживи ресурси: повољан географски положај, погранично мјесто, близина жељезничке пруге, гранични прелаз, два аеродрома у близини, традиција производње пољопривредне механизације и опреме за шумарство и искусна радна снага у овом сектору
- Врста пројекта: greenfield
- Статус пројекта: пословна идеја
- Локација: Пословна зона Уна уз магистрални пут М-14 Нови Град - Костајница

Пројекат: *Изградња капацитета за производњу здраве хране*

- Распоживи ресурси: повољан географски положај, погранично мјесто, близина жељезничке пруге, гранични прелаз, два аеродрома у близини од 90 км, обезбијеђено тржиште, велики број површина под воћем и поврћем
- Врста пројекта: greenfield
- Статус пројекта: пословна идеја
- Локација: Пословна зона Уна уз магистрални пут М-14 Нови Град - Костајница

не има дугу традицију још од 1947. године када је формирано прво ловачко друштво. На подручју општине дјелује Ловачко удружење „Баљ“ Костајница. Укупна ловна површина је 8,098 ха. Удружење посједује властите грађевинске објекте: ловачки дом и три ловачке куће (Мракодол, Календери, Застава-Баљ), као и већи број чека, осматрачница, хранилишта и појилишта. За развој ловног туризма неопходно је уређење постојећих ловачких кућа за прихват туриста.

Од антропогених туристичких потенцијала на подручју општине налазе се остаци праисторијских насеља, остаци Римског водовода и талионице

жељеза из доба Римљана, неколико средњовјековних локалитета, два архитектонска здања из доба Аустроугарске (зграда Општине и зграда Магистрата) и три вјерска објекта (православне цркве: „Храм Свете Тројице“ и „Храм Светог цара Лазара“, џамија „Азизија“). За адекватну презентацију постојећих локалитета и споменика потребно је зауставити њихово пропадање, уредити приступ, те их обиљежити постављањем туристичке сигнализације.

Током године у Костајници се одржава неколико традиционалних манифестација различитих садржаја: „Дјеца пјевају хитове“, „Дан општине

Костајница“, „Духови - крсна слава општине Костајница“, „Лов рибе удицом на пловак“, „Љетна лига у малом фудбалу“, „Смотра паса свих пасмина“, „Кестенијада“, а у задњих неколико година покренуто је и неколико нових манифестација, од којих неке имају и међународни карактер.

Смјештајне капацитете на подручју општине Костајница чине два мотела која су категорисана од стране Министарства трговине и туризма Републике Српске. Повећање броја смјештајних капацитета је могуће изградњом бунгалова и кампа, те оспособљавањем заинтересованих сеоских до-

Општина РС

Марко Чолић, начелник Општине

мађинстава за пружање услуга сеоског туризма.

Од угоститељских објеката на подручју општине Костајница налази се пет ресторана са задовољавајућим квалитетом понуде и услуге. С обзиром да ресторани немају у својој гастро понуди традиционална јела, потребно је постојећу гастро понуду проширити понудом традиционалне кухиње овог краја, те на тај начин унаприједити овај сегмент туристичке понуде.

На подручју општине могуће је развијати сеоски туризам у руралном дијелу општине и посебно транзитни туризам због граничног прелаза.

У општини је препозната важност „индустрије доживљаја“ односно туризма, здраве хране, лова, риболова, за шта у овом чистом и еколошки здравом подручју, са разноврсним биљним и животињским врстама, постоје одличне претпоставке. Стога је један од

стратешких циљева, будућим генерацијама сачувати чисту и здраву животну средину, али и унаприједити је у смислу изградње одговарајуће инфраструктуре за развој туризма, нарочито континуитета у одржавању регионалних и међународних туристичких манифестација (Дани кестена заједно с Републиком Хрватском).

Пољопривреда

Све пољопривредне површине које су обрађене, комплетан сточни фонд и пољопривредна механизација на подручју општине Костајница су у власништву индивидуалних пољопривредних произвођача.

Пољопривредну производњу условљава уситњеност пољопривредних посједа са величином од око 3,5 хектара и традиционални начини ратарске и сточарске производње.

Стање пољопривредне механизације задовољава само

квантитативно. Старост и разноврсност пољопривредног машинског парка не задовољава ни приближно потребе савремене и модерне пољопривредне производње, што знатно повећава проблем недостатка нових савремених машина као што су: комбајни за жита, берачи кукуруза, силажери за траву и кукуруз, балирке, атонизери, прскалице и др.

На подручју општине дјелују три удружења пољопривредних произвођача: Удружење фармера „Петриња“, Удружење пчелара „Кестен“ и Пољопривредно удружење „Зора“.

На стање у области пољопривреде значајан утицај је имало увођење система подстицајних мјера од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде. Набавком регресивног вјештачког ђубрива и дизел горива, исплатом премија за различите врсте производње (млијeko, поврће, воће, приплодна стока), помоћ приликом куповине пољопривредне механизације и опреме, годишње буде обухваћено више од 400 пољопривредника.

Иако постоје сви природни услови за развој пољопривреде (чиста средина, богата водом, пољопривредно земљиште погодно за сточарство, повртларство, воћарство, виноградарство, повољни климатски услови) степеном развоја пољопривреде општина не може бити задовољна, јер су пољопривредна газдинства уситњена, недовољно технички опремљена, пољопривредници недовољно организовани

Општинe РС

Купалиште на Уни

и не постоји довољно капацитета за прераду пољопривредних производа. У том смислу је стратешка одређеност општине на унапређење стања у пољопривреди, превазилажењем свих наведених слабости у циљу коначног ефектирања пољопривредне производње, а то је производња здраве хране у еколошки чистој и здравој средини.

Садашња структура привреде на подручју општине Костајница базирана је на преради дрвета, обради метала и текстилној индустрији, у којима је искусна и квалификована радна снага.

Анализа је такође показала да је највећи број запослених у трговини и прерађивачкој индустрији, али је недостатак да је највећи број запослених у ниско профитабилним привредним гранама. Општина Костајница треба да искористи предности свог геостратешког положаја и постојеће прерађивачке индустрије унаприједи увођењем нових технологија.

Једна од главних претпоставки за развој и унапређење технологија у постојећим привредним гранама је изградња престижне пословне инфраструктуре која ће у потпуности моћи да одговори захтјевима привреде и потребама грађа-

на (изградња пословне зоне за коју је већ припремљена просторно планска документација), али и успостављање сервиса за инвеститоре и образовање стручне и квалитетне, тржишту потребне радне снаге.

Култура и спорт

На подручју општине постоје три спортска клуба: ФК „Партизан“, Карате клуб „Младост“ и Кошаркашки клуб „Костајница“. Постоји и доста удружења, међутим она нису активна током цијеле године. Организације младих су Омладински клуб „Феникс“ и Омладински савјет Костајнице. Од

Општина РС

Центар града

културних институција егзистира само Народна библиотека „Невенка Станисављевић“ која реализује већину културних догађаја.

Спорт на подручју општине Костајница има дугу традицију, евидентан је и ентузијазам спортских радника и релативно добра спортска инфраструктура. Међутим, спорт је у овој чистој и здравој средини препознат као веома важан фактор за очување здравља, нарочито младих људи, али и као дио туристичке понуде.

Опредјељеност Општине у том смислу је да се реконструишу постојећи спортски објекти и изграде нови, неоп-

ходни за веће укључивање популације младих у активно бањене спортом.

Да би се то плански и организовано спровело, Општина предвиђа израду и усвајање Стратегије развоја спорта.

Квалитетно испуњено слободно вријеме и садржајан живот грађана је једно од стратешких опредјељења Општине. Да би се оно и спровело у праксу, општина је пред задатком да санира постојеће културне институције и представи нове културне садржаје у складу са очекивањима својих грађана.

СТАЊЕ ЈАВНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ЈАВНИХ УСЛУГА

Саобраћајнице

Укупна дужина путне мреже у надлежности општине Костајница је 138,5 км од чега на некатегорисане путеве отпада 22 км, а на локалне 116,5 км. Укупно је асвалтирано око 18 км локалних путева (15%) из чега се јасно види да је неопходно наставити са асвалтирањем локалних путева, те санацијом и редовним одржавањем макадамских и некатегорисаних путева.

Општина РС

Кроз општину Костајница пролази магистрални пут М-14 у дужини од 16 км. Такође постоји изграђен један крак магистралног пута (заобилазнице) у дужини од 1,25 км који није у функцији, јер није изграђен остатак обилазнице због неријешеног граничног питања са Републиком Хрватском. Магистрални пут М-14 пролази кроз подручје града Костајница главном улицом у дужини од око 3 км и као такав повезан је са граничним прелазом који се такође налази у самом центру града и повезан је са Граничним прелазом и регионалним путем Р-475.

Магистрална жељезничка пруга Загреб-Сарајево-Плоче и Нови Град-Сплит пролази једним дијелом кроз територију општине Костајница.

У кругу од 100 км се налазе два аеродрома - Бањалука и Загреб. Аутопут Загреб-Београд је удаљен 40 км.

Електромрежа

Стање електромреже је задовољавајуће, а стање се поправља континуираном реконструкцијом.

Сва домаћинства имају прикључак на електромрежу, укупна инсталисана снага износи преко 7 MW, а дужина електро мреже ниског напона је преко 200 км, средњег напона око 80 км. У систему је укључено 30 трафостаница. Подручје општине се напаја са два далековода (Нови Град-Костајница и Козарска Дубица-Костајница).

Телефонија

Подручје општине Костајница је у потпуности покривено сигналом фиксне и мобилне телефоније, у овом подручју општина је достигла најразвијене општине у БиХ. Подручје општине је покривено сигналом М-тела, БХ нета и ЕРО нета. Подручје општине има 3 телефонске централе, са око 80% подземних телефонских инсталација. Укупно има око 1.400 претплатника фиксне телефоније и око 2.300-2.500 корисника мобилне телефоније.

Број интернет корисника је око 500, од чега је највећи дио у насељу Костајница, Тавија и Петриња који имају и приступ АДСЛ.

Водоснабдијевање

Комунално предузеће обавља послове припреме и дистрибуције пијаће воде. Снабђевеност домаћинства и привреде водом је у потпуности проведена. Квалитет воде је добра и подложна је континуираној контроли. У 2010. години започет је пројекат реконструкције транспортног цјевовода и дијела секундарне мреже вриједан милион евра.

Канализација и отпадне воде

Садашњи канализациони систем града не задовољава потребе грађана. Системски се почео изграђивати 1967. године, када је почела изградња садашњег колектора. Од самог почетка овог система рађен је

тзв. „Комбиновани систем одвођења фекалних вода и површинских вода и падавина“. У суштини канализациони систем покрио је велики дио града, али постоје још значајни дјелови града који нису покривени канализационом мрежом.

У току је изградња колектора исток-запад и сјевер-југ чиме ће бити ријешени проблеми канализације. Вриједност ових радова је милион евра.

Одвоз смећа и отпада

Подручје града Костајница има на располагању одлагалиште отпада Палијин јарак укупне површине 7.000м². Крути отпад се одлаже на постојеће одлагалиште, а селектира се папир који преузима фирма „Византија“ доо Нови Град.

Одвоз смећа се врши од 1.076 корисника, од чега је 891 домаћинства и 185 привредних субјеката. На подручју општине евидентирано је неколико дивљих депонија.

Заштита околине

На подручју општине Костајница нису вршена значајна и континуирана мјерења квалитета ваздуха и не постоји мониторинг квалитета ваздуха. Управљање простором на подручју општине Костајница је отежано. Проблеми просторног уређења резултат су неријешеног питања границе са Републиком Хрватском, непостојања одговарајуће просторно планске документације и бесправне градње.

Ойшћине РС

Кесћенијада у Косћајници

Градско зеленило на подручју општине Костајница чине: парк површине 1.224,00 м², који се налази у центру града и травнате површине уз тротоаре. Заступљеност уличних дрвореда је ниска.

Улични дрворед је присутан само у једној улици, док остале улице немају дрвореде. Одржавање постојећег градског зеленила је задовољавајуће.

Сви индустријски капацитети су лоцирани на урбаном подручју општине Костајница. Привредне гране заступљене на подручју општине Костајница су мањег загађивачког капа-

цитета, што доприноси и мањој деградацији квалитета животне средине.

Значајнија истраживања стања животне средине и процјене њеног утицаја на здравље становника општине Костајница нису вршена. Генерално гледано, подручје општине Костајница је чиста и еколошки здрава средина.

Међутим, има простора за унапређење и очување чисте и здраве околине (регулисање отпадних и оборинских вода, селективно збрињавање отпада и регулисање дивљих депонија и сл.), за изграђивање еколошке свијести грађана и успоста-

вљање система мониторинга животне средине. Када се овом дода унапређење пољопривреде, производња здраве хране и развој туризма, јасно је да унапређења у области заштите животне средине представљају веома важан стратешки изазов општини Костајница за наредни временски период.

ПРЕДСТАВНИШТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Булевар деспота Стефана 4/IV
Београд, Србија

Тел: 00 381 11 324 6633

Факс: 00 381 11 323 8633

E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs